

حرفه ای سازی از طریق آموزش درس پژوهی و تاثیر آن بر پذیرش نوآوری آموزشی و توانمند سازی روانشناختی معلمان پایه سوم ابتدایی شهرستان رباط کریم

حدیثه مومنی^{۱*}، نجیمه مومنی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشگاه آزاد اسلامی اسلامشهر، اسلامشهر، ایران

Momenihadiseh28@gmail.com

۲- آموزگار مقطع ابتدایی شهرستان رباط کریم

njmhmomenti@gmail.com

چکیده

درس پژوهی به کارگزاران آموزشی کمک می کند تا پیش فرضهای ذهنی خود را بکاوند، مهارتهای گفتگو با خود و دیگران را ترویج کنند، از خود به عنوان آموزگار و دیگران بیاموزند، به بازاندیشی مستمر در رفتار خود بپردازند و با آزمون مداوم تجربه ها، بهسازی الگوهای ذهنی و تبدیل آنها به دانش حرفه ای و قابل دسترس برای همه، به نوآوری در آموزش، یادگیری برای غنی سازی یادگیری و آموزش برای یادگیری اثربخش یاری رسانند. هدف اصلی پژوهش حاضر تعیین اثربخشی روش درس پژوهی بر پذیرش نوآوری آموزشی و توانمند سازی روانشناختی معلمان. پایه سوم ابتدایی شهرستان رباط کریم بود. این پژوهش کاربردی بوده و از روش شبه آزمایشی پیش آزمون - پس آزمون با گروه کنترل می باشد. جامعه آماری تحقیق شامل تمام معلمان کلاس سوم ابتدایی دخترانه آموزش و پرورش شهرستان رباط کریم به تعداد ۸۲ نفر می باشد و از بین آنها ۱۵ معلم به صورت تصادفی ساده انتخاب شد و در گروه آزمایش قرار گرفت. برای گروه گواه و کنترل نیز ۱۵ نفر از معلمینی که گرایش به حضور در کارگاه درس پژوهی ندارند انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. پس از انتخاب نمونه، پیش آزمون روی معلمان گروه آزمایش و کنترل اجرا شد و پس از اجرای درس پژوهی نیز پس آزمون انجام شد. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه پذیرش نوآوری های آموزشی علیجانی (۱۳۹۲) و پرسشنامه توانمندسازی روانشناختی اسپریتزر و میسرا (۱۹۹۵) استفاده شد. برای بررسی فرضیه های پژوهش از تحلیل کوواریانس استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که بین گروه آزمایش و کنترل از لحاظ حداقل یکی از مولفه های توانمندسازی روانشناختی و پذیرش نوآوری آموزشی تفاوت معنادار وجود دارد، مقدار F برای خرده مولفه های شایستگی ۲۳/۶۸۲، خودمختاری ۱۴/۶۷۶، تاثیرگذاری ۱۹/۹۵۲، معنی دار بودن ۱۱/۰۶۳، اعتماد ۱۰/۳۹۱ و نمره ی کل توانمندسازی روانشناختی ۳۸/۵۴۵ به دست آمد که در سطح $p < 0.05$ معنادار است و می توان گفت که آموزش درس پژوهی بر مولفه های توانمندسازی روانشناختی معلمان پایه ی سوم در درس ریاضی تاثیر دارد. مقدار F برای مولفه ی پذیرش نوآوری آموزشی ۱۰۷/۴۰۱ به دست آمد که در سطح $p < 0.05$ معنادار است. بنابراین می توان گفت که آموزش درس پژوهی بر مولفه های پذیرش نوآوری آموزشی معلمان پایه ی سوم در درس ریاضی تاثیر دارد.

واژگان کلیدی: درس پژوهی، توانمندی روانشناختی، پذیرش نوآوری آموزشی، معلمان.

۱- مقدمه

«درس پژوهی» شکل اولیه ای از رشد حرفه ای معلمان در ژاپن است. هدف آن بهبود مستمر تدریس (آموزش) است به گونه ای که دانش آموزان بتوانند مطالب بیشتری را بیاموزند. تمرکز اولیه آن نیز بر نحوه تفکر و یادگیری دانش آموزان است (امیرآبادی، ۱۳۹۶). روند تحولات در دنیای امروز، اصلاحات آموزشی را امری اجتناب ناپذیر و جهانی ساخته است. از چین تا امریکا، از انگلیس تا کشورهای حوزه ی خلیج فارس و تا اقیانوسیه و از آفریقای جنوبی تا ژاپن، همه جا، شوق تغییر و آهنگ تحول در آموزش دیده می شود. بیشترین توجه برنامه های اصلاحات آموزشی، به توانمندسازی معلم و غنی سازی فرآیند آموزش و یادگیری است (بهنام و رجب زاده، ۱۳۹۸).